

Ekonomické reformy, pan Bátora a svoboda médií

Aféra kolem personálního náměstka Ministerstva školství, pana Bátory, je příznakem naší nízké politické kultury, je to ostuda České republiky. Aféra by mohla alespoň přispět k reformě státní správy, tak aby se stala spolehlivým nástrojem k provádění ekonomické reformy. Státní úředník by měl být loajální především ke své zemi a odborně zdatný. Zpolitizovaná státní správa podporuje korupci a neutralizuje jakékoli snahy vlády o důsledné provádění reform. Reforma a zeštíhlení státní správy jsou zřejmě spjaty s přijetím *Zákona o státní službě*, o jehož přijetí a zavedení do praxe nás žádá Evropská rada.

V souvislosti s aférou kolem neuctivého výroku pana Bátora na adresu místopředsedy vlády Karla Schwarzenberga se objevil v médiích výrok premiéra Nečase, že „...dnes nemusíme bojovat proti terorismu, ale proti extremismu...“. Pan Bátora byl totiž aktivistou Národní strany. Pokud však mluvíme o extremismu, dostáváme se na tenký led: extrémista je člověk, jehož názor se výrazně odlišuje od mínění většiny, tzv. *mainstreamu*. Mohou tam patřit ctitelé Adolfa Hitlera, nebo popírači holocaustu, stejně jako ekologičtí aktivisté, kteří bojují proti prolomení limitů těžby uhlí nebo těžbě dřeva na chráněných územích. Mohou tam patřit i ortodoxní socialisté či komunisté, jejichž ideálem je spravedlivá společnost bez velkých sociálních rozdílů. Má-li proti nim zasahovat policie, musí být vybavena zvláštními příručkami, nebo musí mít s sebou „specialistu na extremismus“. Za 1. republiky to bylo jednodušší - byla povolena jakákoli demonstrace, pokud byla v čele průvodu nesena československá státní vlajka.

Kdo v letech 1989-90 věřil, že revoluce přinese svobodu médií, resp. svobodnou výměnu názorů ve veřejném prostoru, musí být zklamán. Náš veřejný mediální prostor okupují z cca 95% „profesionálové“, kteří se chovají jako stádo ovcí. Svobodně pronesený, nezávislý názor tu uslyšíme zřídka. Patrně se žurnalisté řídí heslem „*čí chléb jíš, toho píseň zpívej*“. Kdo určuje tzv. *mainstreamový* názor? Patrně jsou to lidé v pozadí, kteří drží v ruce měšec s penězi; proti nim média mnoho nezmožou. Cenzura sice neexistuje, ale určité věci jsou „*nepublikovatelné*“. Zčásti to jde na konto tzv. „*politické korektnosti*“, která je vlastně tabuizací určitých výroků, resp. skutečností¹.

Jen menší část populace dokáže věci samostatně analyzovat; většina je zřejmě ve vleku médií. Náš hlavní zpravodajský kanál ČT24 se dušuje, že „*My jsme profesionálové, nám můžete věřit*“. Myslím, že by zde trochu skromnosti neškodilo. Proti objektivitě zpráv snad nelze mnoho namítat; ale vysílání ČT4 je značně necitlivé vůči posluchačům, chybí sebereflexe. Redaktoři například dlouze rozebírají případ lékaře, který dlouhodobě znásilňuje svoje asistentky (a dosud nebyl obviněn!). Kdo má něco tak nechutného poslouchat (resp. se na to dívat)? Jako bychom žili v době otrokářství² Rozhovory redaktorů s pozvanými osobnostmi jsou často vedeny „*asertivním*“, nedůvěřivým tónem, jakoby je chtěl redaktor mermomocí přistihnout při lži. Chybí tu pohoda a vzájemný respekt.

Velké osobnosti, které navazovaly na tradici 1. republiky (jako byl např. Jiří Ješ) pomalu odcházejí. Snad je nahradí ti, kteří pracovali a studovali ve vyspělých zemích.

V Davli-Sloupu, 22. srpna 2011

Jan Matys

www.technologie-kvalita.cz/honza

¹ Například „Rómové lžou a kradou“

² Srovnaj slavný román „Chaloupka strýčka Toma“.